

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Інститут економіки і менеджменту

Кафедра менеджменту організацій

ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРИ КАРЛОВОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ, ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

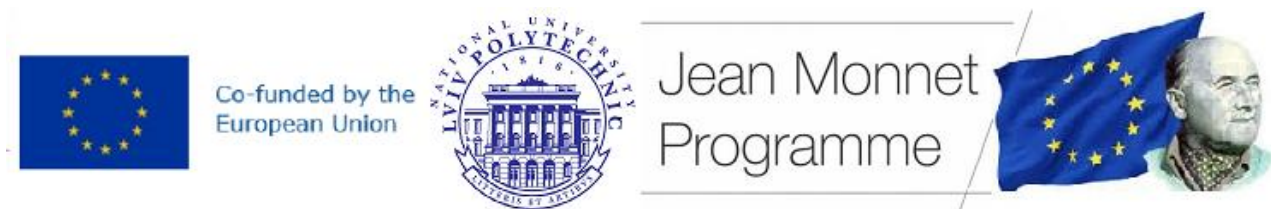
УНІВЕРСИТЕТ БЕЛЬСЬКО-БЯЛА, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА

ХАЙЛЬБРОННСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ,

ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА

УНІВЕРСИТЕТ БІТЛІС ЕРЕН, ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА

ЕСТОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПІДПРИЄМНИЦТВА МАЙНОР, ЕСТОНІЯ

ВИКЛИКИ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА

CHALLENGES OF TOURISM BUSINESS IN UKRAINE: EUROPEAN PRACTICE

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Львів, 4-5 травня 2023 р.)

Львів
Растр-7
2023

УДК 338.48:379.85

Т 30

Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Виклики для туристичного бізнесу в Україні: європейська практика». – Львів: Растр-7, 2023. – 140 с.

ISBN 978-617-8296-06-3

Збірник тез доповідей підготовлено за результатами виступів на міжнародній науково-практичній конференції, яка організовувалася колективом кафедри менеджменту організацій Національного університету «Львівська політехніка» у межах виконання освітнього проекту міжнародної програми Jean Monnet Module «Європейський досвід популяризації історичної спадщини та культурного туризму» (101085171 – ЕЕРНСТ – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH) (ЕЕРНСТ) (<https://lpnu.ua/eephct>) за підтримки Програми Європейського Союзу Erasmus+. Підтримка Європейської Комісії у підготовці цього збірника не означає схвалення його змісту. Він відображає лише думку авторів, і **Європейська Комісія не несе відповідальність** за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.

У рамках проведення конференції коло тематичних дискусійних напрямів було сформовано навколо розгляду актуальних проблем управління туристичним бізнесом в Україні на основі досвіду європейських країн. Тематика конференції охоплює такі напрями досліджень: «Сучасний стан та тенденції розвитку індустрії туризму в Україні та ЄС», «Транскордонне співробітництво у сфері туризму в умовах євроінтеграції», «Співробітництво України та ЄС в галузі туризму», «Європейський досвід популяризації об'єктів історико-культурної спадщини», «Управління рекреаційними послугами у системі туристської індустрії», «Вплив російсько-української війни на розвиток індустрії туризму в Європі».

Видання призначене для науковців, викладачів, фахівців організацій індустрії туризму та культури, представників органів влади, причетних до питань управління туристичним бізнесом в Україні, студентів.

УДК 338.48:379.85

Відповідальний за випуск – Кулиняк І. Я.

Матеріали подано у авторській редакції.

Відповідальність за зміст матеріалів, їх відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори.

ISBN 978-617-8296-06-3

© Автори, 2023
© Видавництво «Растр-7», 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ЄС

Fedorovych Daryna, Victoria Lakiza. TOURISM DEVELOPMENT TRENDS IN UKRAINE AND EUROPE: MODERN REALITIES	9
Koval Svitlana, Kulyniak Ihor. THE NEUROMARKETING TECHNOLOGIES IMPACT DURING TOURIST TRAVEL	11
Prokopenko Olha, Kostyrko Diana. DIGITALIZATION OF THE TOURISM INDUSTRY ...	12
Vveinhardt Jolita, Gvozd Maryana. THE ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TOURISM DEVELOPMENT: TURNING CHALLENGES INTO OPPORTUNITIES	13
Дика Б.М., Огінок С.В. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ: ДОСВІД ЄС ДЛЯ УКРАЇНИ ...	14
Жигало І.І. РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	16
Захарова В.О., Сокальська О.В. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ЕКСКУРСІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ	17
Зубар І.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЛІТАРІ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	19
Іваницький Н.Б. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	21
Ільчишин В.В. ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ (НА ПРИКЛАДІ ЗАЛОЗЕЦЬКОЇ ТГ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	22
Коваль С.О., Новаківський І.І. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СЕКСУАЛІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТУ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ У РЕКЛАМНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	23
Кондиревич М.Д., Гвоздь М.Я. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	25
Копець Г.Р., Недзведська О.В., Стожук А.О. ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	26
Копець Г.Р., Урікова О.М., Лукашинська С.І. УДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	27
Корпало О.А. УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	28
Крикавський Є.В., Косар Н.С., Кузьо Н.Є. ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	29
Кубрак О.В. ФЕНОМЕН ТУРИЗМУ У СВІТЛІ СОЦІОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЙ МАКСА ВЕБЕРА	30
Мамчин М.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	31
Маслюк І.О., Дока І.Ю. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	32
Морозов М.Я. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	34
Новаківський І.І., Боротюк Н.А. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК НЕОБХІДНИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	35
Олинець А.-М. Я. AGILE-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ТУРИЗМІ	37
Подра О.П., Петришин Н.Я. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	38

СЕКЦІЯ 2.

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Borova Tetyana, Minglei Nie. SOME PECULIARITIES OF STUDYING ABROAD AND EDUCATIONAL MIGRATION FOR CHINESE INTERNATIONAL STUDENTS.....	40
Naumik-Gladka Kateryna, Yuting Zhang. EDUCATION ABROAD OR EDUCATIONAL TOURISM: PROBLEM OF CULTURAL DIFFERENCES.....	42
Naumik-Gladka Kateryna, Chengfang Li. ADVANTAGES OF EDUCATIONAL PROGRAMS AS ELEMENT OF COMPETITIVENESS OF EDUCATIONAL TOURISM..	43
Naumik-Gladka Kateryna, LiFeng Tang. PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL TOURISM AND EDUCATION ABROAD.....	45
Kulyniak Ihor, Eray Aydin. UKRAINE – REPUBLIC OF TURKEY: PROSPECTS FOR COOPERATION IN THE TOURISM SECTOR.....	47
Грабович І.В. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ МАРКЕТИНГУ У ПРОСУВАННІ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ.....	49
Корольчук Л.В. СТАЛІЙ РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОГО ТУРИЗМУ ЯК ПРІОРИТЕТ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.....	50
Стецик Я.В., Барна М.Ю. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАГАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ГОТЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	51
Чорна Л.В. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ.....	53

СЕКЦІЯ 3.

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Roik Oksana. STRATEGIC VECTORS OF THE ADAPTATION OF THE TOURISM SPHERE OF UKRAINE TO THE SYSTEM OF THE EUROPEAN TOURIST MARKET...	54
Багрій М.В. ЕФЕКТИВНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ.....	56
Віблій П.І., Лащик І.І., Бардак Б.Б. ПЕРЕВАГИ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНСЬКІ СТАРТАПИ.....	57
Гоменюк Д.О., Кулиняк І.Я. МЕТОДОЛОГІЇ ПЛАНУВАННЯ ПРОЄКТІВ У ТУРИЗМУ	59
Лащик І.І., Віблій П.І., Болюбаш І.Я. ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	62
Мірошник Р.О., Онищенко І.Р. ІНЦІАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ СВІДОМОЇ НАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРОЄКТІВ.....	64
Пасєка С.Р., Павлюк А.А. СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	66
Федорук О.В., Кагал Ю.Ю. ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ.....	68

СЕКЦІЯ 4.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Боруцька Ю.З., Крупа О.М. РОЛЬ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ.....	70
Василик Т.Я. СТВОРЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ ЯК СПОСІБ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ У ГРОМАДАХ.....	72
Вознюк О.М., Возняк О.М. ОБ'ЄКТИ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ПЕРШОЇ УГОРСЬКО-ГАЛИЦЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ: ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ.....	73

Карий О.І., Новаківський М.І. АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ ВИКОРИСТАННЯ ВІМ-ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ.....	74
Лутай О.О. МУЗЕЙ СУБОТЦІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЯК ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ.....	76
Наумік-Гладка К.Г., Козубов Г.Г. ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПАРКУ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ М. ХАРКОВА ЯК ПРИКЛАД ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	78
Огінок С.В. ЗАХИСТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ПІД ЧАС ВІЙН ТА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	80
Огінок С.В., Огінок Х.І. БРЕНДИНГ УКРАЇНИ ЯК ШЛЯХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ: ДОСВІД ІТАЛІЇ.....	81
Павлюк С.І. ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	83
Прокопишин-Рашкевич Л.М. НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ: ЗАГРОЗА ЗНИЩЕННЯ ТА МОЖЛИВІСТЬ ПОРЯТУНКУ.....	85
Супрун М.О. РОЗВИТОК КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ДРОГОБИЦЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА» ДРОГОБИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ: ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ, БІЗНЕСУ ТА НЕБАЙДУЖИХ ПОЦІНОВУВАЧІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	87
Федунь М.В., Федунь Ю.Б. ЗАКОНОДАВЧЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ЄВРОПІ.....	88
Ярмола К.М. ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	89

СЕКЦІЯ 5.

УПРАВЛІННЯ РЕКРЕАЦІЙНИМИ ПОСЛУГАМИ У СИСТЕМІ ТУРИСТСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

Ivaniuk Uliana, Mulskyi Vasyl. PECULIARITIES OF THE PRICING POLICY OF HEALTH AND RECREATION FACILITIES.....	91
Ohinok Solomiya, Shvab Elena. SOCIAL TOURISM: CONNECTING COMMUNITIES THROUGH TRAVEL.....	92
Адамовський О.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	93
Амізьян А.А. РИЗИКИ ЗАХВОРЮВАННЯ ТУРИСТІВ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	95
Башинська Ю.І. РОЛЬ ІНСТИТУТІВ У РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	97
Бєлгородова М.В. МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК НАПРЯМ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ.....	99
Бєлгородова М.В., Івашенко І.М. ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО ТУРИЗМУ.....	101
Дзюрах Ю.М. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	103
Іваницька С.М., Іваницька Н.Б. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	104
Рачинська Г.В. СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	105
Щука Г.П., Ковальська Л.В., Безрученков Ю.В. САНАТОРІЇ ЗАКАРПАТТЯ ЯК ЗАСІБ ВІДРОДЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ.....	106

СЕКЦІЯ 6.
ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК
ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В ЄВРОПІ

Ohinok Solomiya, Ohinok Khrystyna. UKRAINE'S POST-WAR TOURISM: LESSONS FROM CROATIA AND THE NEED FOR EU SUPPORT.....	108
Артимович Н.В., Пекарчук О.П. ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА АРХІТЕКТУРУ ОБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	109
Василишин М.В. ПОДОРОЖІ ТА ВІЙНА.....	111
Віблій П.І., Лащик І.І., Кузик Н.В. ВИПУСК ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	113
Головецький Д.І. ВИКЛИКИ МЕНЕДЖМЕНТУ В ЕКОТУРИЗМІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	115
Джумурат В.М. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	117
Дидів І.Б. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОСТТРАЖДАЛИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	119
Іваницька Н.Б., Іваницька С.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	121
Кулиняк І.Я. ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВОЄННОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	122
Кулініч Т.В., Мазурак Г.Я. ВІЙНА, ПАНДЕМІЯ І АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ДІКЗ «ТУСТАНЬ».....	124
Матвій І.Є., Матвій С.І. ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ІНДУСТРІЮ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ АСПЕКТИ.....	126
Мірошник Р.О., Кушпір С.А. ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ ЄВРОПИ.....	128
Пісецький М.М. ГЕОЕКОНОМІКА ТУРИЗМУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	129
Приходько І.В. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ... 	131
Романів М.В. ПРОБЛЕМИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	132
Сенета З.Я., Дубовіч І.А. ДОСВІД КРАЇН СВІТУ ЩОДО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	133
Стручок Н.М. ВПЛИВ ВІЙНИ НА СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	135
Тарасюк І.В. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	137

тих, хто в іншому випадку міг би залишитись на самоті. Оскільки туризм передбачає зустрічі та діалог між «гостями» та «господарями», він поглиблюватиме знання людей та народів одне про одного і їх взаєморозуміння. Окрім того, розширюється сфера зайнятості сільського населення, особливо жінок, зростають можливості зайнятості сільського господаря не тільки у виробничій сфері, але й у сфері обслуговування (стимулюється розвиток транспортних послуг, зв'язку, торгівлі, побутових, розважальних та інших). Однак можуть бути і проблеми такі як культурний шок, неповне розуміння культурної спадщини тощо. Для подальшого поширення сільського туризму необхідно зробити його ще більш багатограним:

– активний туризм (збудувати спортивні майданчики, розробити маршрути для велотуристів, запровадити кінні прогулянки та походи в гори, катання на ковзанках та снігоходах);

– культурний туризм (відвідання історичних пам'яток життя та творчості великих людей, екскурсії з історії краю);

– етнічний туризм (розповіді про національні обряди, побут, традиції); мисливський туризм (наприклад, риболовля);

– екотуризм (відпочинок в екологічно чистій місцевості, збирання ягід і грибів, вживання чистих продуктів);

– розважальний туризм (відвідування народних гулянь, вечорниць, ворожіння, святкування Різдва та Нового року);

– ознайомлення з ремеслами (малярство, художнє ткацтво, килимарство, вишивка, різьблення по дереву, гончарство, лозоплетіння, писанкарство) [1].

1. Череп А., Третьякова К. Зелений туризм як основний напрямок розвитку туризму в Україні. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/11/zbirnyk-2015-1.pdf>.

Щука Г.П.

д.п.н., професор

Закарпатський угорський інститут ім. Ф. Ракоці ІІ

Ковальська Л.В.

к.г.н, доцент

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

Безрученков Ю.В.

к.п.н., доцент

Луганський національний університет ім. Т. Шевченка

САНАТОРІЇ ЗАКАРПАТТЯ ЯК ЗАСІБ ВІДРОДЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ

Серед основних завдань, які постали перед Україною в період загострення російської агресії – відродження людського капіталу: відновлення здоров'я як учасників бойових дій, так і цивільного населення. Мова йде про необхідність медичної, психологічної та фізичної реабілітації.

Чи має Закарпаття необхідні ресурси, щоб долучитися до цього процесу? З одного боку, це єдиний регіон, який не зазнав руйнувань після повномасштабного вторгнення, має значні природно-лікувальні ресурси та розвинену санаторно-курортну інфраструктуру. З іншого, щоб визначити кількісні та якісні можливості регіону, необхідно проаналізувати наявний стан санаторно-курортної сфери та встановити перелік стримуючих факторів, які потребують першочергової уваги. Саме цим проблемам присвячене дане дослідження.

Станом на квітень 2023 р. в Закарпатській області діють 23 заклади, які надають лікувально-оздоровчі послуги. В тому числі два санаторії, які функціонують під однією назвою, але мають різне підпорядкування (КП «Санаторій «Карпати» Закарпатської облради

та ДП «Клінічний санаторій «Карпати» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»), 2 дитячі санаторії, 5 закладів, які приймають на оздоровлення пільгові категорії населення (належить ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»). Всі санаторії регіону є багатопрофільними. Більшість з них спеціалізується на захворюваннях системи травлення, ендокринної, сечостатевої та опорно-рухової систем.

За даними Міністерства у справах ветеранів України 10 санаторіїв Закарпаття уже приймають на реабілітацію учасників бойових дій та членів їхніх родин [2].

Проте, для того, щоб розширити систему санаторно-курортного лікування в регіоні та забезпечити її ефективність, доцільно вжити цілу низку заходів, серед яких:

1. Розробити та впровадити методики випробувань мінеральних вод, оскільки більшість стандартів, які унормовували цей процес, були розроблені до 1992 р. і скасовані з 2019 р. відповідною Постановою Кабінету Міністрів [3].

2. Оновити стандарти (клінічні протоколи) санаторно-курортного лікування: вони повинні враховувати специфіку реабілітації постраждалих в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій [1].

3. Започаткувати підготовку фахівців, які здатні забезпечити комплексність реабілітації та узгодженість її складових: медичної, психологічної та фізичної.

Очевидно, що управління цим процесом повинні взяти на себе державні органи, починаючи зі створення єдиної інформаційної бази санаторно-курортних закладів, реабілітаційних центрів, їхнього оснащення, забезпечення підтримки приватних інвесторів тощо; завершуючи контролем за якістю та ефективністю наданих послуг.

З огляду на велику потребу в лікувально-оздоровчих послугах та обмежену пропозицію на вітчизняному ринку, доцільно вивчити (і удосконалити) досвід надання лікувально-оздоровчих послуг з використанням природних лікувальних ресурсів на базі наявних медичних закладів та лікувально-профілактичних установ (шляхом створення бальнеотерапевтичних відділень чи окремих палат), закладів розміщення різних типів (з можливістю додатково отримати лікувально-оздоровчі послуги в бальнеологічних клініках) та залученням сімейних лікарів, іншого медичного персоналу лікарень, також і з числа внутрішньо переміщених осіб.

Таким чином, вирішення вказаних проблем (проведення обліку існуючих лікувально-оздоровчих закладів регіону, створення єдиної інформаційної бази; забезпечення їх необхідним обладнанням, протоколами лікування (відповідно до типу води) та кадрами; організація державної та приватної інвестиційної підтримки) дасть можливість організувати на території Закарпаття реабілітацію для значної кількості постраждалих від російської агресії громадян України. Цілком очевидно, що ці проблеми повинні вирішуватися комплексно, швидко та ефективно.

1. Бабова І.К., Рожков В.С. Санаторно-курортна реабілітація військовослужбовців в Україні: публічно-управлінський аспект. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2020. № 19. С. 21–26. DOI: 10.32843/рта2663-5240-2020.19.4

2. Міністерство у справах ветеранів України: офіційний вебсайт. URL: <https://mva.gov.ua/ua/veteranam>.

3. Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України: Постанова Каб. Міністрів України від 09.12.2014 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2014-%D0%BF#Text>.